

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝ *S. Sargsyan* Ա. Բալյան

<<31>> օգոստոսի 2022 թ.

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

Չարենցավանի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս
Վազգեն Ա-ի անվան N3 հիմնական դպրոցի
I Ա դասարանի դասվար՝ Կ. Ծուղունյան
<<2022-2023>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնույթագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով, դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժեքավորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղի ուղղությամբ սովորած տեղեկանքները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. զերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, զթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՏ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Կարգ համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ գրադուռնաբլ	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	3-21-4	098 11 07 21	Չի աշխատում	Անապահով	Կատարված է
2	3-23-28	093 90 30 94	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
3	7-11-31	094 24 46 64	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
4	9-2-13	094 13 95 34	<<Դարբնոց Լիճք>>՝ տնօրեն	Ապահով	Կատարված է
5	3-4-20	098 91 78 77	Ծաղկի խանութ՝ դիզայներ	Ապահով	Կատարված է
6	8-1-16	077 12 78 66	<<Ուսում>>հանր. դպրոց՝ ռ.լեզ վի ուսուցչուհի	Ապահով	Կատարված է
7	3-12-7	094 88 28 03	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
8	3-1-61	094 33 05 32	Երևանի ոսկերչական ֆաբրիկա՝ մոնտաժող	Ապահով	Կատարված է
9	3-4-29	094 18 01 15	Չի աշխատում	Անապահով	Կատարված է
10	7-11-27	077 09 15 25	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
11	2-12-43	094 17 74 26	N3 հիմն. դպրոց ուսուցչի օգնական	Ապահով	Կատարված է
12	7-16-4	077 60 84 05	Չի աշխատում	Անապահով	Կատարված է
13	3-15-16	077 14 44 32	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
14	2-13-10	093 14 58 37	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
15	5-15-9	098 50 87 90	Չի աշխատում	Անապահով	Կատարված է
16	3-11-6	098 39 74 12	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
17	2-10-37	077 27 45 01	Պահածոների գործարան	Ապահով	Կատարված է
18	3-35-35	077 38 36 84	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
19	7-11-34	077 65 16 07	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
20	3-40-10	077 30 45 25	Հացի փուռ՝ հացթուխ	Ապահով	Կատարված է
21	3-32-33	098 52 60 05	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
22	3-19-35	098 08 61 01	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
23	4-26-11	093 23 45 49	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
24	3-20-28	093 24 20 90	Մարզիչ	Ապահով	Կատարված է
25	8-22-7	094 90 95 97	Դպրոց խոհարարի օգնական	Ապահով	Կատարված է
26	3-11-30	094 48 83 01	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
27	3-30-43	094 03 06 56	Գեղեցկության սրահ՝ վարսահարդար	Ապահով	Կատարված է
28	3-28-14	098 59 33 93	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
29	5-6-2	094 21 77 15	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
30	3-6-11	094 40 37 57	Չի աշխատում	Անապահով	Կատարված է
31	8-6-5	077 08 04 37	<<Հեղուկաբու>>կարի արտադրամաս	Ապահով	Կատարված է
32	7-1-19	077 30 52 32	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
33	3-18-16	094 78 47 68	N3հիմն.դպրոց՝ ուսուցիչ	Ապահով	Կատարված է
34	8-25-33	094 40 63 62	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) I Ա դասարանում սովորում են 34 աշակերտներ : Նրանցից 19 տղա են , 15-ը՝ աղջիկ: Աշակերտներն արդեն հարմարվել են նոր ռեժիմին , կարգուկանոնին : Նրանցից մեծ մասը միմյանց ճանաչում են մանկապարտեզից , նախակրթարանից , բակից :

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱՊԱՍՏԻԱՐԱԿՅԱԿԱՆ նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում : Այս ուսումնական տարում նախատեսել եմ անցկացնել բաց դաս՝ «Ա ա հնչյուն-տառի ուսուցում » թեմայով մայրենիի դասին , միջոցառում՝ «Այբ , բեն , գիմ » , էքսկուրսիա՝ Օշական : Ինչպես նաև յուրաքանչյուր շաբաթ , ըստ նախատեսված թեմայի , կանցկացնեմ դասղեկի ժամեր , որոնց ընթացքում կազմակերպված գրույցների , դաստիարակչական և ուսումնական արժեք ունեցող ֆիլմերի դիտման արդյունքում աշակերտները կունենան խոսքի մտքի զարգացում , սեր , հարգանք հայրենիքի , մեծի , ուսուցչի , ծնողի նկատմամբ և կունենան մարդկային շատ դրական հատկանիշներ :

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն : Յուրաքանչյուր երկուշաբթի հիմնը երգելուց հետո աղոթում ենք : Աստծուց խնդրում ենք , որ բախիկներն առողջ լինեն , հարազատներն՝ անհոգ , երկիրը՝ խաղաղ , զինվորը՝ հզոր ... Կազմակերպում ենք այցելություն Սուրբ Փրկիչ եկեղեցի , մոմ վառում , ուսուցանում եկեղեցում պահելու ձևը :

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն Գեղեցիկը նկատելու նրբությունը պետք է դաստիարակել ամեն վայրկյան՝ բնության տարբեր երևույթներ ուսումնասիրելով , հայտնի արվեստագետների աշխատանքներ դիտելով , դասական երաժշտության ամեն նոտան զգալով , գույների միջև կապ ստեղծելով և այլն:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն

Հայրենիքից անուշ ու թանկ ուրիշ ի՞նչ կա արևի տակ :

Վայրենի ու անսիրտ թուրքեր աչք են դրել մեր հողերին :

Դե ուրեմն լինենք խիզախ ,լինենք կանգուն,

Որ հավիտյան ծնկի բերենք մեր թշնամուն:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն

«Առողջ մարմնում առողջ հոգի » կարգախոսով առաջնորդվելով երեխայի մեջ ձևավորել սեր ու հետաքրքրություն սպորտի , ֆիզկուլտուրայի նկատմամբ:Որպես օրինակ ներկայացնել օլիմպիական հայ չեմպիոններին , որոնց շնորհիվ աշխարհով մեկ հնչում է մեր օրներգը և վեր է բարձրանում եռագույնը:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն

Աշխատասիրությունը բարիք է , ծուլությունը՝ չարիք:Երեխային ընդգրկել որևէ աշխատանքի մեջ և խրախուսել նույնիսկ չնչին հաջողությունը:Տղաներին հանձնարարել վերանորոգել այթոռը , սեղանը , աղջիկներին՝ մաքրել սեղանները կամ դասավորել պահարանը:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը

Դպրոց – ընտանիք կապն ամուր պահելու համար մեր դպրոցում ամեն ամիս կազմակերպվում են ծնողական ժողովներ , այցելություն դժվար դաստիարակվող և ուսման մեջ թերացող երեխաների տուն: Երեխայի ուսումնադաստիարակչական գործընթացում հաջողության հասնելու համար դպրոց – ընտանիք փոխհարաբերությունը պետք է լինի համաձայնեցված , կայուն , մշտական:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
I շաբաթ	ա) <<Բարի՛ գալուստ ,սիրելի առաջին դասարանցի>> տոնական միջոցառում:		փոխտնօրեն
	բ) Աշխատանքային պլանի կազմում	01.09-09.09	Դասվար
	գ) Դասարանական անկյան ձևավորում		Դասվար
	դ) Դ/Ժ: <<Արի ծանոթանանք>>		Դասվար
	ե) Ծնողական ժողով: Ծնողխորհրդի ձևավորում:		Դասվար, տնօրեն, փոխտնօրեն
II շաբաթ	ա) Դասարանի սոցիալապես անապահով , ծնողազուրկ, առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող ,ԿԱՊԿՈ սովորողների հաշվառում և ցուցակի կազմում	12.09-16.09	Դասվար
	բ) Աշակերտներին ներկայացնել դպրոցի կարգուկանոնը		Դասվար
	գ) Դ/Ժ: <<Ծանոթանալ դպրոցի գրադարանին>>		Դասվար
III շաբաթ	ա) Սեմինար-հանդիպումներ ծնողների հետ 1. <<Աշակերտի օրվա ռեժիմը>> թեմայով 2. <<Ներառական կրթության կարևորությունը>> թեմայով:	19.09-23.09	Տնօրեն, փոխտնօրեն, մանկավարժի օգնականներ
	բ) Անցկացնել զրույց ՀՀ անկախության մասին		Դասվար
	գ) Դ/Ժ: Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ արթնանալուց		Դասվար
IV շաբաթ	ա) Կազմակերպել աշնան դիտում , հավաքել գունավոր տերևներ և չորացնել	26.09-30.09	Դասվար
	բ) Դասամիջոցներին կարգապահություն հաստատելու համար ` անցկացնել խաղեր		Դասվար
	գ) Դ/Ժ: <<Ո՞վ է հետիոտնը>>		Դասվար
	դ) Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
V շաբաթ	ա) Ստուգել դասագրքերի և տետրերի կազմած , մաքուր վիճակը:	03.10-07.10	Դասվար

	բ) Հաշվառել դժվար դաստիարակվող աշակերտներին		Դասվար
	գ) Դ/ժ: <<Ուսուցչի տոն>>		Դասվար
VI շաբաթ	ա) Շնորհալի աշակերտների ցուցակի կազմում	10.10-14.10	Դասվար
	բ) Համագործակցել դժվար դաստիարակվող աշակերտների ծնողների հետ		Դասվար
	գ) Դ/ժ: <<Աշխատանքի անհրաժեշտությունը>>		Դասվար
VII շաբաթ	ա) Ա, ա հնչուն-տառի շնորհանդես	31.10-04.11	Դասվար
	բ) Այցելություն դպրոցի գրադարան		Դասվար
	գ) Դ/ժ: <<Դարձիր գրադարանի բարեկամը>>		Դասվար
	դ) Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
VIII շաբաթ	ա) Ստուգել դասագրքերի վիճակը	07.11-11.11	Դասվար
	բ) Ուսուցանել <<1>> թիվը:		Դասվար
	գ) Դ/ժ: <<Հայրենիքը կերտողը հենց էս եմ >>		Դասվար
IX շաբաթ	ա) Համագործակցել դասավանդող ուսուցիչների հետ	14.11-18.11	Դասվար
	բ) Անվտանգ երթևեկության մասին տեսաֆիլմի դիտում		Դասվար
	գ) Դ/ժ: <<Անձնական հիգիենա>>		Դասվար
X շաբաթ	ա) Ստուգել արտաքին տեսքը	21.11-25.11	Բուժքույր, դասվար
	բ) Կազմակերպել դասարանի մաքրություն գրատախտակը մաքրել, սեղաններն ու աթոռները դասավորել:		Դասվար
	գ) Դ/ժ: <<Մեր անպարտ հերոսներ>		Դասվար

XI շաբաթ	ա)Թարմացնել դասարանական անկյունը	28.11-02.12	Դասվար
	բ)Ուսուցանել դպրոցից տարիանելու կանոնները		Դասվար
	գ)Դ/Ժ : <<Մարդն իր գործով է ճանաչվում>>		Դասվար
XII շաբաթ	ա)Անցկացնել ուսուցողական խաղ <<Ճանապարհային երթևեկություն>>	05.12-09.12	Դասվար
	բ)Աշխատանք հաճախ ուշացող աշակերտների ծնողների հետ		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Ընկերասիրություն>>		Դասվար
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում		
XIII շաբաթ	ա)Դասարանը նախապատրաստել Ամանորին	12.12-16.12	Դասվար, ծնողներ
	բ)Աշխատանք անհարգելի բացակայող աշակերտների ծնողների հետ		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Ամանորյա երազանք>>		Դասվար
XIV շաբաթ	ա)Համադպրոցական ծնողական ժողովի անցկացում;Առաջադիմության ամփոփում:	19.12-23.12	Դասվար, դասավանդող ուսուցիչներ
	բ)Շնորհավորական բացիկների պատրաստում		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: << Հանգիստ և աշխատանք>>		Դասվար
	II ԿԻՍԱՄՅԱԿ		
XV շաբաթ	ա)Ձմեռային այգու դիտում և փաթիլների պատրաստում	23.01.2023- 27.01.2023	Դասվար
	բ)Համագործակցել ծնողների հետ՝ ուսումնադաստիարակչական հարցերի քննարկման համար		Դասվար
	գ)Դ/Ժ:<<Ինչպես խուսափել վիրուսներից>>		Դասվար
XVI շաբաթ	ա)Հետևել աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակին	30.01-03.02	Բուժքույր,դասվար
	բ)Անցկացնել զրույց արհեստների մասին		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Օրվա ռեժիմ>>		Դասվար
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում		
XVII շաբաթ	ա)Այցելել դժվար դաստիարակվող,հաճախ բացակայող աշակերտների ընտանիք	06.02-10.02	Դասվար
	բ)Սեմինար քննարկու ՝ <<Ի՞նչ է պատիժը >>		Ծնողներ, ԴԱԿ,ՄԿԱ-ի

	թեմայով:		գծով տնօրենի տեղակալ
	գ)Դ/Ժ:<< Լեզուն զենք է , գիտելիքը ` ուժ>>		Դասվար
XVIII շաբաթ	ա)Ունկնդրել Թումանյանի հեքիաթներից և բեմականացնել	13.02-17.02	Դասվար
	բ)<<Ներառական կրթության կազմակերպման ռազմավարությունները>> թեմայով սեմինար – քննարկման կազմակերպում		Մանկավարժի օգնականներ,ծնողներ
	գ)Դ/Ժ: <<Ճանաչենք մեր հայրենիքը>>		Դասվար
XIX շաբաթ	ա)Ստուգել դասագրքերի վիճակը	20.02-24.02	Դասվար
	բ)Համագործակցել դասավանդող ուսուցիչների հետ		Դասվար
	գ)Դ/Ժ : <<Լուսակրից օգտվելու կանոնները>>		Դասվար
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում		
XX շաբաթ	ա)Ստուգել աշխատանքային տետրերը	27.02-03.03	Դասվար
	բ)Այցելել Ե.Չարենցի տուն-թանգարան		Դասվար,ծնողներ
	գ)Դ/Ժ: <<Ինչպե՞ս եմ օգնում մայրիկիս>>		Դասվար
XXI շաբաթ	ա) Կանանց տոնին նվիրված շնորհավորական բացիկներ պատրաստել	06.03-10.03	Դասվար
	բ)Պատրաստել պաստառ <<Մարտի 8>>-ին նվիրված		Դասվար
	գ)Դ/Ժ :<<Մա՛յր իմ, դու՛ նուրբ>>		Դասվար
XXII շաբաթ	ա)Ծնողական ժողով	13.03-17.03	Դասվար
	բ)Սեմինար քննարկում ` <<Ծնողի դերը երեխայի կրթության հարցում>> թեմայով		Ուսուցչի օգնականներ
	գ)Դ/Ժ:<<Մաքրությունն առողջության երաշխիքն է>>		Դասվար
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում		
XXIII շաբաթ	ա)Մերձդպրոցական տարածքի մաքրում , ծառատունկ	03.04-07.04	Դասվար
	բ)<<Զատիկ>> տոնի մասին զրույցի անցկացում		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Ծառատունկը ` բարի գործ>>		Դասվար

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
XXIV շաբաթ	ա) Աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակի ստուգում	10.04-14.04	Դասվար
	բ)Գարնան երևույթներն ուսումնասիրել , նկարել և ցուցահանդես կազմակերպել		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Ո՛չ վտանգավոր սովորություններին>>		Դասվար
XXV շաբաթ	ա) Այցելել Ամենափրկիչ եկեղեցի	17.04-21.04	Դասվար, ծնողներ
	բ)<<Կանաչ , կարմիր , դեղին>> թեմայով զրույց անցկացնել		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Ինչպես վարվել աղբի հետ>>		Դասվար
XXVI շաբաթ	ա)<<Այբ , բեն , գիմ >> ցերեկույթի անցկացում	25.04-28.04	Դասվար
	բ)Համագործակցել ծնողների հետ		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Բնությունն ու մարդը>>		Դասվար
XXVII շաբաթ	ա)Վերանորոգել դասագրքերը	02.05-05.05	Դասվար
	բ)Ստուգել գրենական պիտույքների առկայությունը մաքրությունը		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Մայիսի 1-ը ` <<Աշխատավորի օր >> >>		Դասվար
XXVIII շաբաթ	ա)<<Խրախուսում>>թեմայով սեմինար-քննարկում:	08.05-12.05	Ուսուցչի օգնականներ
	բ)Դիտել ֆիլմ մերօրյա հերոսների մասին;		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Միասնությունը ուժ է>>		Դասվար
XXIX շաբաթ	ա)Խոսել ամառային արձակուրդի ընթացքում կատարվելիք առաջադրանքների կարևորության մասին	15.05-19.05	Դասվար
	բ)Ծնողական ժողով		Դասվար
	գ)Դ/Ժ: <<Մենք արդեն մեծ ենք >>		Դասվար
XXX շաբաթ	ա)Գրքերի հանձնում դպրոցի գրադարան	22.05-26.05	Դասվար
	բ)Էքսկուրսիայի կազմակերպում դեպի Օշական		Դասվար, ծնողներ
	գ)Դ/Ժ: <<Ամառային արձակուրդ>>		Դասվար

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	Այբբենարան			Մաթեմ. 1			Տեխնոլոգիա			Կերպարվեստ		
	ստացված	վարձավճար	հանձնեց	ստացված	վարձավճար	հանձնեց	ստացված	վարձավճար	հանձնեց	ստացված	վարձավճար	հանձնեց
1	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
2	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
3	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
4	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
5	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
6	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
7	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
8	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
9	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
10	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
11	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
12	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
13	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
14	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
15	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
16	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
17	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
18	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
19	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
20	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
21	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
22	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	
23	+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .		+	Անվճ .	

ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ

Խամար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2				
3		Երգ		
4				
5		Պար		
6				
7				
8				
9				
10		Նկարչություն		
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17		Շվի		
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28		Պար		
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				

ԴԱՍԴԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման օրը	Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, գրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը	ծանոթություն
05.09.2022	<<Արի ծանոթանանք>>	Կատարված է
12.09.2022	<<Ծանոթանալ դպրոցի գրադարանին>>	Կատարված է
19.09.2022	<<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ արթնանալուց>>	Կատարված է
26.09.2022	<<Ո՞վ է հետիոտնը >>	Կատարված է
03.10.2022	<<Ուսուցչի տոն>>	Կատարված է
10.10.2022	<<Աշխատանքի անհրաժեշտությունը>>	Կատարված է
31.10.2022	<<Դարձիր գրադարանի բարեկամը>>	
07.11.2022	<<Հայրենիքը կերտողը հենց ես եմ >>	
14.11.2022	<<Անձնական հիգիենա>>	
21.11.2022	<<Մեր անպարտ հերոսներ>>	
28.11.2022	<<Մարդն իր գործով է ճանաչվում>>	
05.12.2022	<<Ընկերասիրություն>>	
12.12.2022	<<Ամանորյա երազանք>>	
19.12.2022	<<Հանգիստ և աշխատանք>>	
23.01.2023	<<Ինչպես խուսափել վիրուսներից>>	
30.01.2023	<<Օրվա ռեժիմ>>	
06.02.2023	<<Լեզուն զենք է , գիտելիքը ` ուժ>>	
13.02.2023	<<Ճանաչենք մեր հայրենիքը>>	
20.02.2023	<<Լուսակրից օգտվելու կանոնները>>	
27.02.2023	<<Ինչպե՞ս եմ օգնում մայրիկիս>>	
06.03.2023	<<Մա՛յր իմ դու՛ նուրբ>>	
13.03.2023	<<Մաքրությունն առողջության երաշխիքն է>>	
03.04.2023	<<Ծառատունկը բարի գործ>>	
10.04.2023	<<Ո՛չ վտանգավոր սովորույթներին>>	
17.04.2023	<<Ինչպես վարվել աղբի հետ>>	
24.04.2023	<<Բնությունն ու մարդը>>	
02.05.2023	<<Մայիսի 1-ը ` <<Աշխատավորի օր >> >>	
08.05.2023	<<Միասնությունը ուժ է>>	
15.05.2023	<<Մայիսը հաղթանակների ամիս>>	
22.05.2023	<<Ամառայի արձակուրդ>>	

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, սոնետական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակառոտորակ է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրստորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրտության, պետականության և մարդասիրտության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակառոտորակ է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրտությունը, աշխատասիրտությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, էթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակի ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդրոցական և արտադրոցական միջոցառումներին.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

այլ: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. «Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր» մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, «ստացավ» և «հանձնեց» սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

